

Informacja o działalności komitetu naukowego/ problemowego PAN w 2013 r.
(sporządzana w wersji elektronicznej; forma tradycyjna do uzgodnienia z właściwym adresatem)

Adresaci:

Gabinet Prezesa PAN

(w zakresie działalności komitetu problemowego przy Prezydium PAN)

Termin: 31.01.2014

I. Informacje ogólne

Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN

I.1. Skład osobowy i struktura organizacyjna Komitetu:

– Prezydium KBKiS:

- Prof. dr hab. inż. Piotr Wolański – Prezes Komitetu
- Prof. dr hab. Zbigniew Kłos – Wiceprzewodniczący Komitetu
- Prof. dr hab. Janusz Ziółkowski – Wiceprzewodniczący Komitetu
- Prof. dr hab. Jan Romuald Olędzki – Przewodniczący Sekcji Teledetekcji
- Prof. dr hab. Józef Modelski – Przewodniczący Sekcji Astronautyki i Technik Kosmicznych
- Prof. dr hab. Stanisław Schillak – Przewodniczący Sekcji Geodezji Satelitarnej
- Dr hab. Ewa Szuszkiewicz – Przewodnicząca Sekcji Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej
- Dr hab. Jan Błęcki – Przewodniczący Sekcji Fizyki Kosmicznej
- Dr hab. Katarzyna Myszone-Kostrzewa – Sekretarz Naukowy

- Pozostali członkowie KBKiS:

- Prof. dr hab. Marek Banaszkiewicz
- Prof. dr hab. Stanisław Białousz
- Prof. dr hab. Aleksander Brzeziński
- Prof. dr hab. Katarzyna Dąbrowska-Zielińska
- Dr Witold Fedorowicz-Jackowski
- Prof. dr hab. Mariusz Figurski
- Prof. dr hab. Robert R. Gałązka
- Dr hab. Marek Grzegorzewski
- Prof. dr hab. Józef W. Kaźmierczak

- Prof. dr hab. Adam Krężel
- Dr Krzysztof Kurek
- Dr Włodzimierz Lewandowski
- Dr hab. Stanisław Lewiński
- Dr Piotr Orleański
- Dr Marek Ostrowski
- Prof. dr hab. Michał Ostrowski
- Prof. dr hab. Stanisław Oszczak
- Dr hab. Ilona Politowicz
- Prof. dr hab. Barbara Popielawska
- Dr Mirosław Rataj
- Prof. dr hab. Marek Sarna
- Prof. dr hab. Iwona Stanisławska
- Prof. dr hab. Kazimierz S. Stępień
- Dr Piotr Struzik
- Prof. dr hab. Janusz Sylwester
- Dr hab. Witold Wiśniowski
- Prof. dr hab. Edwin Wnuk
- Prof. dr hab. Janusz B. Zieliński

Zestawienie liczbowe: liczba członków ogółem - 37, w tym członkowie PAN - 2;

– zatrudnionych w (jako głównym miejscu pracy):

- jednostkach PAN - 16,
- szkołach wyższych - 15,
- instytutach badawczych¹ - 3,
- pozostałych - 3;

Komisje, sekcje lub zespoły (nazwy, przewodniczący); udział w ich składzie osób niebędących członkami Komitetu:

Sekcje:

- Sekcja Teledetekcji:
 - Przewodniczący: prof. dr hab. Jan Romuald Olędzki
 - Członkowie: 26 w tym 18 ekspertów spoza KBKiS PAN
- Sekcja Astronautyki i Technik Kosmicznych:
 - Przewodniczący: prof. dr hab. inż. Józef Modelski

¹ instytuty badawcze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych

- Członkowie: 31 w tym 19 ekspertów spoza KBKiS PAN
- Sekcja Geodezji Satelitarnej:
 - Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Schillak
 - Członkowie: 9 plus 21 ekspertów spoza KBKiS PAN
- Sekcja Fizyki Kosmicznej:
 - Przewodniczący: dr hab. Jan Błęcki
 - Członkowie: 19 w tym 6 ekspertów spoza KBKiS PAN
- Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej
 - Przewodniczący: dr hab. Ewa Szuszkiewicz
 - Członkowie: 26 w tym 24 ekspertów spoza KBKiS PAN

Zespoły:

- Zespół ds. Programu Copernicus :
 - Przewodnicząca: prof. dr hab. Katarzyna Dąbrowska-Zielińska
 - Członkowie: 22 w tym 11 ekspertów spoza KBKiS PAN
- Zespół ds. Systemu Galileo
 - Przewodniczący: dr Włodzimierz Lewandowski
 - Członkowie: 42 w tym 34 ekspertów spoza KBKiS PAN
- Zespół ds. Prawa Kosmicznego
 - Przewodnicząca: dr hab. Katarzyna Myszona-Kostrzewa
 - Członkowie: 14 w tym 11 ekspertów spoza KBKiS PAN

I.2. Zakres działania Komitetu.

1. Integrowanie i stymulowanie w Polsce badań i wykorzystania przestrzeni kosmicznej, współpraca z naukowymi organizacjami międzynarodowymi w tej dziedzinie oraz reprezentowanie w nich Polski;
2. Wspieranie działań wynikających z członkostwa Polski w Europejskiej Agencji Kosmicznej;
3. Opracowanie polskiej polityki kosmicznej i narodowego programu kosmicznego;
4. Powołanie organu koordynującego działalność kosmiczną;
5. Aktywny udział w programach EGNOS i Galileo, a także Copernicus;
6. Wdrażanie rozwiązań opartych na technikach satelitarnych;
7. Stworzenie i dofinansowanie programów badań naukowych w najważniejszych obszarach, np. teledetekcji, nawigacji, czy telekomunikacji;
8. Zwiększenie nakładów publicznych na działalność kosmiczną.
9. Promowanie badań kosmicznych w radiu, telewizji oraz innych środkach masowego przekazu.

II. Zebrania Komitetu (opis)

II.1. Zebrania plenarne (data, najważniejsze omawiane problemy, w tym zebrania z referatami naukowymi).

KBKiS PAN odbył pięć sesji plenarnych w dniach:

18.01.2013 r.

15.03. 2013 r.

24.06. 2013 r.

27.06.2013 r.

07.11.2013 r.

Każda z sesji plenarnych składała się z części otwartej, podczas której wygłaszane były referaty i toczyła się dyskusja z udziałem zaproszonych gości oraz części zamkniętej. Podczas części otwartych sesji plenarnych wygłoszone zostały następujące referaty:

1. *Geneza powstania i elementy składowe Europejskiego Programu Obserwacji Satelitarnych „COPERNICUS”* - dr Włodzimierz Lewandowski, BIPM;
2. *Udział Polski w Programie „Copernicus”* - dr Marek Baranowski, dyrektor Instytutu Geodezji i Kartografii;
3. *Wyzwania stawiane przed polskimi przedsiębiorstwami w związku z ich udziałem w Programie „Copernicus”* – prof. dr hab. Marek Banaszkiewicz, dyrektor CBK PAN;
4. *GMES - COPERNICUS - Serwis Lądowy* - prof. dr hab. Katarzyna Dąbrowska-Zielińska, Instytut Geodezji i Kartografii;
5. *Program COPERNICUS a satelitarne badania mórz i oceanów w Polsce* - prof. dr hab. Adam Krężel Uniwersytet Gdański;
6. *Międzynarodowe prawo kosmiczne – rozwój i wyzwania* - prof. dr hab. Zdzisław Galicki, Wydział Prawa i Administracji UW;
7. *Polska strategia kosmiczna* - Krzysztof Zaręba, Ministerstwo Gospodarki;
8. *Misja Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej i jego związki z medycyną kosmiczną* - płk. dr Olaf Truszczyński, dyrektor WIML;
9. *Zagadnienie przygotowania fizjologicznego kandydatów na kosmonautów w Wojskowym Instytucie Medycyny Lotniczej* - prof. dr hab. Krzysztof Klukowski, WIML;
10. *Psychologiczne aspekty przygotowań polskich kandydatów na kosmonautów w Wojskowym Instytucie Medycyny Lotniczej* - prof. dr hab. Jan Terelak, WIML;
11. *Potencjał naukowo-badawczy Wojskowej Akademii Technicznej* – Komendant -Rektor WAT gen. bryg. prof. dr hab. inż. Zygmunt Mierczyk;
12. *Incydent Czelabiński - jak daleko sięgają zagrożenia od małych ciał kosmicznych* - płk dr hab. inż.

Stanisław Kachel, WAT.

Najważniejszymi problemami omawianymi na sesjach plenarnych były:

1. Nadanie nazwy „Copernicus” Europejskiemu Programowi Obserwacji Ziemi GMES.
2. Zadania KBKiS na 2013 rok.
3. Działalność KBKiS PAN i jego sekcji oraz zespołów.
4. Zadania Polski wynikające z członkostwa w ESA.
5. Finansowanie badań kosmicznych w Polsce.
6. Polskie prawo kosmiczne.
7. Uczestnictwo KBKiS PAN i jego członków w gremiach zagranicznych i międzynarodowych (COSPAR, UN COPUOS, IAF, ESA, EUMETSAT i inne).
8. Sprawy finansowe.

II.2. Posiedzenia prezydium Komitetu (data, najważniejsze omawiane problemy, w tym posiedzenia z referatami naukowymi).

Prezydium KBKiS PAN odbyło cztery zebrania w dniach:

31.01.2013 r.

25.03.2013 r.

07.05.2013 r.

10.10. 2013 r.

Najważniejszymi problemami omawianymi przez prezydium Komitetu były:

1. Rejestr obiektów kosmicznych w Polsce
2. Organizacja sesji plenarnych KBKiS PAN
3. Bieżąca działalność KBKiS PAN i jego sekcji
4. Europejski Program Kosmiczny i członkostwo Polski w ESA

II.3. Posiedzenia komisji, sekcji, zespołów (liczba, w tym posiedzenia z referatami naukowymi).

W 2013 roku w skład Komitetu Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN wchodziło pięć sekcji. Ich działalność była następująca:

1. **Sekcja Teledetekcji KBKiS PAN:**

- zorganizowała cztery seminaria naukowe, w których wzięło udział kilkadziesiąt osób:
 - dniu 16 stycznia 2013 r. - dr hab. inż. Katarzyna Osińska-Skotak, z Zakładu Fotogrametrii, Teledetekcji i Systemów Informacji Przestrzennej, Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, wygłosiła referat na temat: *Problematyka integracji wysokorozdzielczych obrazów panchromatycznych i wielospektralnych*;
 - w dniu 15 marca 2013 r. - prof. dr hab. Katarzyna Dąbrowska-Zielińska (IGiK – Warszawa, wygłosiła referat na temat: *GMES - COPERNICUS - Serwis Lądowy* oraz dr hab. Adam Krężel prof. UG (Uniwersytet Gdański), referat na temat: *Program COPERNICUS a satelitarne badania mórz i oceanów w Polsce*;
 - w dniu 17 maja 2013 r. – dr inż. Wojciech Marczewski (Centrum Badań Kosmicznych PAN), wygłosił referat na temat: *O znaczeniu stanu RFI w Polsce dla obserwacji SMOS*;
 - w dniu 24 maja 2013 r. – dr inż. Wojciech Marczewski (Centrum Badań Kosmicznych PAN), wygłosił referat na temat: *O zasadach obserwacji SMOS i interpretowania wyniku fizycznego*.
- zorganizowała w dniu 17 grudnia 2013 r. spotkanie robocze, na którym omówiono sprawozdanie z działalności Sekcji w 2013 r. i plan działalności na rok 2014;
- przygotowała dwa wystąpienia w następujących sprawach:
 - sprawa wsparcia logistycznego wyprawy poszukiwawczej polskich himalaistów w Himalajach – pismo do MSZ
 - Memorandum w sprawie zakłóceń RFI obserwacji Ziemi misji ESA SMOS dostarczających danych do globalnych badań wilgotności gruntu.
- była również współorganizatorem **7 Ogólnopolskiego Sympozjum Geoinformatycznego**, które zostało zorganizowane z inicjatywy Oddziału Teledetekcji i Geoinformatyki Polskiego Towarzystwa Geograficznego we współpracy z licznymi organizacjami geoinformatycznymi.

2. Sekcja Geodezji Satelitarnej KBKiS PAN

- zorganizowała 2 zebrania sekcji
 - w dniu 20 marca 2013 r. w Dęblinie;
 - w dniu 27 września w Krakowie;

Na zebraniach omawiano sprawy udziału Polski w uruchamianiu europejskiego systemu nawigacyjnego Galileo, bieżącą działalność satelitarnej sieci geodezyjnej ASG-EUPOS, sprawy związane ze wznowieniem obserwacji przez stację laserową w Borowcu, wpływ trzęsień ziemi na jakość ziemskiego układu odniesienia ITRF2008. Dyskutowano także problemy związane z nową strukturą organizacyjną Sekcji, oceną grantów z geodezji satelitarnej przez NCN i NCBR, dofinansowaniem przez PAN organizowanych przez Sekcję konferencji.

- współorganizowała Konferencję „Satelitarne metody wyznaczania pozycji we współczesnej geodezji i nawigacji”, która odbyła się w dniach 24-27 września 2013 r. w Krakowie;
- uczestniczyła w organizacji „Kórnickich Dni Nauki”, Kórnik, 23-24.05.2013,

3. Sekcja Fizyki Kosmicznej KBKiS PAN

- sprawy bieżące były dyskutowane drogą e-mailową.
- przygotowała opracowanie dotyczące problemów z jakimi spotykają się badacze w tej dziedzinie w związku z nowym system finansowania badań przez NCN. Jest to problem dotyczący głównie badań związanych z misjami kosmicznymi i związanymi z nimi zadaniami technicznymi oraz konieczną współpracą międzynarodową. W zmierzeniu autorów tego opracowania było przesłanie go do Dyrektora NCN w imieniu KBKiS PAN, ale nie zostało ono zrealizowane.
- współorganizowała w dniach 20-25.10.2013 w Warszawie i Wrocławiu VII Posiedzenie Polsko-Rosyjskiej Grupy Wykonawczej w dziedzinie podstawowych badań kosmicznych. Liczba uczestników polskich 35. Liczba uczestników zagranicznych: 15. Liczba uczestników razem: 50. Uczestnicy będący członkami Sekcji Fizyki Kosmicznej: BANASZKIEWICZ MAREK, BŁĘCKA MARIA, BŁĘCKI JAN, POPIELAWSKA BARBARA, SCHREIBER ROMAN, STANISŁAWSKA IWONA, SYLWESTER BARBARA, SYLWESTER JANUSZ. Wygłoszono 17 referatów.
- prowadzi przygotowania do międzynarodowej konferencji EMSEV, która odbędzie się we wrześniu br. Został powołany Komitet Naukowy, w skład którego wchodzi przewodniczący Sekcji Fizyki Kosmicznej, Komitet Organizacyjny, któremu przewodniczy przewodniczący Sekcji, a członkiem jest między innymi Prof. Barbara Popielawska, opracowany został program oraz strona internetowa <http://emsev2014.cbk.waw.pl/>. Rozesłany został także pierwszy cyrkularz.

4. Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej KBKiS PAN

- realizuje działania Komitetu w zakresie interdyscyplinarnych badań w dziedzinie astrobiologii i medycyny kosmicznej. Obejmują one prowadzenie badań naukowych, rozwijanie działalności dydaktycznej oraz upowszechniania wyników badań wśród społeczeństwa;
- organizuje posiedzenia przy wykorzystaniu współczesnych środków telekomunikacji: na dedykowanych bądź ogólnodostępnych platformach wideokonferencyjnych. Spotkania „face to

face” organizowane są przy okazji międzynarodowych konferencji poświęconych astrobiologii i medycynie kosmicznej. W 2013 roku spotkanie takie odbyło się w Szczecinie podczas konferencji EANA 2013 w dniu 22 lipca 2013 r.;

- współorganizowała konferencję pt. “13th European Workshop on Astrobiology (EANA 13)”, która odbyła się w dniach 22-25 lipca 2013 w Szczecinie;
- wspiera działalność dydaktyczną w dziedzinie astrobiologii;
- przygotowuje do druku materiały pokonferencyjne z 13th European Workshop on Astrobiology, EANA 2013, która odbyła się w Szczecinie w dniach 22-25 lipca 2013 roku. Materiały te zostaną opublikowane jako wydanie specjalne w czasopiśmie *Origin of Life and Evolution of Biospheres*;
- współpracuje z *European Astrobiology Network Association* (EANA);
- członkowie Sekcji byli ekspertami oceniającymi wnioski grantowe w zakresie astrobiologii i badań kosmicznych w programie ramowym FP7 oraz w NCN;

5. Sekcja Astronautyki i Technik Kosmicznych

- zrzesza osoby zajmujące się:
 - rozwijaniem technologii kosmicznych w celu wymiany doświadczeń związanych z prowadzonymi badaniami;
 - wspieraniem inicjatyw związanych z rozwijaniem w Polsce technologii kosmicznych.
- odbyło się jedno spotkanie robocze Prezydium Sekcji;
- członkowie Sekcji brali udział w przygotowaniu i wystrzeleniu pierwszego polskiego satelity naukowego BRITE-PL1 – Lem;
- członkowie Sekcji zorganizowali Focus Session w trakcie międzynarodowej konferencji XXXII-th IEEE-SPIE Joint Symposium Wilga 2013;
- uczestniczy w przygotowaniu sesji poświęconej technikom kosmicznym na konferencji MIKON 2014 - 20th International Conference on Microwaves, Radar, and Wireless Communications, która odbędzie się w czerwcu tego roku we Lwowie;
- na bieżąco Sekcja współpracuje ze stosownymi Komisjami Komitetu Narodowego URSI i sekcjami Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN.

1. Zespół KBKiS ds. Systemu Galileo

<https://www.galileo-polska.pl>

- zadaniem Zespołu jest inicjowanie i integracja działań związanych z uczestnictwem Polski w rozwoju systemu Galileo oraz wymiana informacji i rozpowszechnianie wiedzy na jego temat. Bardzo ważnym elementem działalności Zespołu jest współpraca z ministerstwami.

- w 2013 roku odbyło się pięć spotkań Zespołu. Z uwagi na ogromną skalę potrzeb spotkania odbywają się co dwa miesiące. Sprawozdanie z każdego spotkania umieszczane jest na stronie internetowej Zespołu. Powołane zostały trzy grupy robocze ds. sygnału bezpieczeństwa PRS Galileo, ds. edukacji i ds. systemów odniesienia Galileo. W 2013 roku Zespół zainicjował szereg działań związanych z sygnałem PRS, wspierających administrację państwową i przemysł.

2. Zespół KBKiS ds. Programu Copernicus

<http://zespolcopernicus.pl>

- zespół KBKiS ds. Europejskiego Programu Obserwacji Ziemi COPERNICUS został powołany w 2013 r. celem zwiększenia czynnego uczestnictwa polskich instytucji naukowych, rządowych oraz sektora przemysłowego w serwisach COPERNICUSa oraz celem pełnienia funkcji platformy wiedzy i wymiany informacji z zakresu technik satelitarnych oraz pełnienia roli doradczo-informacyjnej wobec podmiotów Administracji Państwowej i prywatnych przedsiębiorstw.

- pierwsze posiedzenie Zespołu odbyło się w dniu 28.06.2013 r. w siedzibie Instytutu Geodezji i Kartografii. Drugie posiedzenie odbyło się 17.10.2013 r. również w siedzibie IGiK. Powołane zostały grupy robocze, m.in. ds. mediów.

III. Konferencje (debaty, dyskusje, inne formy spotkań naukowych)

III.1 Konferencje naukowe zorganizowane/ współorganizowane przez Komitet lub organizowane pod patronatem Komitetu:

Liczba ogółem **6**, w tym:

Nazwa konferencji data, miejsce	Organizator, współorganizatorzy, patronat	Rodzaj konferencji		Liczba uczestników		Liczba wystąpień
		krajowa	międzynarodowa	ogółem	z zagranicy	
16th Consultations on Solar Physics 22-24 maja 2013 Wrocław	Organizator: Instytut Astronomiczny Uniwersytetu Wrocławskiego Współorganizatorzy:		TAK	37	17	39

	1 - Centrum Badań Kosmicznych PAN, Zakład Fizyki Słońca, Wrocław 2 - Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych, Polska Akademia Nauk					
13th European Workshop on Astrobiology, EANA 2013, 22-25 lipca 2013, Szczecin, Polska	KBKiS PAN, CASA Uniwersytet Szczeciński, European Astrobiology Network Association (EANA), konferencja została objęta patronatem przez Polskie Towarzystwo Astronomicz ne (PTA)		TAK	118	98	49 referatów w tym 12 wykładów plenarnyc h oraz 50 plakatów
„Satelitarne metody wyznaczania pozycji we współczesnej geodezji i nawigacji”; 24-27.09.2013, Kraków	KBKiS PAN, Akademia Górnico- Hutnicza, Wydział Geodezji Górnictwa i Inżynierii Środowiska	TAK	NIE (jedna sesja międzynar odowa)	66	6	43 referaty 11 posterów
7 Ogólnopolskie Symposium Geoinformatyczne 11-13. 09.2013, Warszawa	Oddział Teledetekcji i Geoinformat yki Polskiego Towarzystwa Geograficzne go, KBKiS PAN we współpracy z licznym organizacjami geoinformaty cznymi	TAK	NIE	87		46 referatów i 31 posterów
XXXII-th IEEE-SPIE Joint Symposium	PAN, PW Focus		TAK			

Wilga 2013	Sessions KAiTK					
VIII International Conference: "Development Trends in Space Propulsion Systems." 18-19 października 2013 r. Warszawa	Instytut Lotnictwa, Politechnika Warszawska, Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN oraz Polskie Towarzystwo Astronautyczne.		TAK	42	31% procent osób z organizacji zagranicznych – Białorusi, Rumunii, Niemiec, Włoch, Litwy, Ukrainy, Francji oraz Japonii.	16 referatów w formie prezentacji i multimedialnych w tym dwa wykłady plenarne.

W tabeli: liczba wystąpień – łączna liczba wszystkich rodzajów wystąpień konferencyjnych

III.2 Omówienie wyników konferencji z punktu widzenia jej znaczenia dla reprezentowanej przez Komitet dyscypliny naukowej.

Konferencję „16th Consultations on Solar Physics” przeprowadzono we Wrocławiu w terminie – 22-24 maja 2013 roku. W konferencji wzięło udział 37 uczestników. Wśród uczestników z zagranicy byli przedstawiciele, Rosji, Słowacji, Czech, Niemiec, Francji, i Grecji. Uczestnicy konferencji wygłosili łącznie 39 referatów naukowych (dwie osoby miały po dwa referaty) . Wszystkie referaty dotyczyły fizyki korony słonecznej i konstrukcji przyrządów heliofizycznych. Wszystkie referaty uczestników konferencji były tematycznie związane z głównymi kierunkami działalności naukowej organizatorów – fizyką słońca. Przedstawiane były najnowsze osiągnięcia teoretyczne i eksperymentalne w badaniach atmosfery słońca. Część referatów dotyczyła również konstrukcji przyszłych przyrządów do obserwacji Słońca w różnych zakresach energii, z powierzchni Ziemi i z przestrzeni kosmicznej. Adres strony internetowej konferencji: <http://cosp16.astro.uni.wroc.pl/>

Konferencja pt. “13th European Workshop on Astrobiology (EANA 13)” odbyła się w dniach 22-25 lipca 2013 r. w Szczecinie. Była to już trzynasta edycja cyklu corocznych spotkań organizowanych przez kraje należące do EANA (*European Astrobiology Network Association*). Spotkania te stanowią najważniejsze astrobiologiczne wydarzenie roku w Europie. EANA powstała w 2001 roku z myślą o integracji europejskiego środowiska naukowego zajmującego się astrobiologią (lub zainteresowanego badaniami astrobiologicznymi). Organizacja skupia obecnie 19 krajów europejskich: Austrię, Belgię, Czechy, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Niemcy, Polskę, Portugalię, Rosję, Rumunię, Szwajcarię,

Szwecję, Węgry, Wielką Brytanię i Włochy. Członkami stowarzyszonymi EANA są astrobiologiczne grupy badawcze z Brazylii, Chin, Japonii, Meksyku i Stanów Zjednoczonych. Polska jest członkiem EANA od 2003 roku. W tym roku obchodzimy jubileusz dziesiątej rocznicy przyjęcia naszego kraju w poczet członków i w ramach jubileuszu przypadł nam zaszczyt zorganizowania corocznego spotkania europejskich astrobiologów w Szczecinie. W EANA Polska jest reprezentowana przez *Centre for Advanced Studies in Astrobiology and Related Topics* (CASA*), które w 2007 roku przyjęło kształt konsorcjum naukowego składającego się z pięciu instytucji założycielskich: Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika (CAMK) PAN w Warszawie, Centrum Badań Kosmicznych (CBK) PAN w Warszawie, Instytutu Paleobiologii PAN w Warszawie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytetu Szczecińskiego. Jednostką wiodącą jest Uniwersytet Szczeciński, który wystąpił z inicjatywą oraz podjął się zadania prowadzenia badań interdyscyplinarnych w dziedzinie astrobiologii, w tym stymulowania i koordynowania takich badań w Polsce. Konferencja EANA 13 odbyła się w siedzibie głównej CASA (Wydział Matematyczno-Fizyczny Uniwersytetu Szczecińskiego) i była wspaniałą okazją do zaprezentowania na forum europejskim interdyscyplinarnych badań naukowych prowadzonych w Polsce.

Głównymi organizatorami tegorocznej konferencji byli: CASA Uniwersytet Szczeciński, Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN oraz EANA. Patronat naukowy nad konferencją objęło Polskie Towarzystwo Astronomiczne (PTA). Szczególne podziękowania składamy wszystkim sponsorom i patronom, dzięki którym ta prestiżowa międzynarodowa impreza mogła dojść do skutku: Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), EANA, Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego, PTA, Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie, Polskiej Akademii Nauk, Komitetowi Badań Kosmicznych i Satelitarnych, Uniwersytetowi Szczecińskiemu, CASA oraz wydawnictwu Springer, które prowadziło stoisko z książkami o tematyce astrobiologicznej podczas trwania konferencji i przekazało cenne pozycje literatury naukowej dla CASA.

Konferencja od strony organizacyjnej była zrealizowana przez ośmioosobowy zespół: Ewa Szuszkiewicz i Franco Ferrari wraz z Damianem Budnym, Bohdanem Górskim, Adamem Łacnym i Yani Zhao ze Szczecina oraz Maria Błęcka i Barbara Kremer z Warszawy. Wzięło w niej udział 118 uznanych uczonych oraz młodych naukowców z 24 krajów (19 krajów europejskich, Stanów Zjednoczonych, Brazylii, Iranu, Chile oraz Japonii). Wygłoszono 49 referatów w 10 sesjach naukowych, w tym 12 referatów plenarnych. Aż cztery referaty plenarne zaprezentowali uczestnicy z Polski. Przedstawiono 50 plakatów podczas 3 sesji plakatowych.

Konferencji towarzyszyło kilka ciekawych wydarzeń m. in: wykład otwarty "Nasz kosmiczny rodowód" prowadzony przez znanego polskiego astrofizyka prof. Michała Różyczkę z CAMK, pokaz pierwszego polskiego satelity BRITE-PL zorganizowany przez mgr inż. Tomasza Zawistowskiego z CBK oraz wycieczka do Rezerwatu Przyrody "Meteoryt Morasko".

Organizatorami konferencji byli CASA reprezentująca Polskę w EANA i KBKiS PAN. CASA prowadzi, koordynuje i upowszechnia działalność badawczą w dziedzinie astrobiologii, natomiast w KBKiS działa Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej wspomagająca te działania. Tematyka konferencji skupiała się wokół jednego z głównych programów naukowych CASA zatytułowanego

„Poprzez pył kosmiczny do DNA”. Program ten obejmuje badania nad powstawaniem, strukturą i ewolucją układów planetarnych, astrochemią, mutagennym działaniem promieniowania kosmicznego, wpływem promieniowania jonizującego na cząsteczki organiczne i nieorganiczne, życiem w warunkach ekstremalnych oraz minerałami i osadami węglanowymi i krzemionkowymi jako nośnikami śladów dzisiejszych i kopalnych mikroorganizmów.

Ważnym celem konferencji było zaprezentowanie na forum europejskim wyników interdyscyplinarnych badań naukowych prowadzonych w Polsce. Cel ten udało się osiągnąć, dzięki olbrzymiemu zaangażowaniu członków założycieli CASA. Polscy naukowcy wygłosili aż cztery z 12 wykładów plenarnych (Keynote Lectures): w sesji 1 – *Astrochemistry, Interstellar Medium* – profesor Jacek Krelowski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i CASA wygłosił wykład „*Organic molecules in translucent interstellar clouds*”, w sesji 4 – *Planetary habitability and exploration (I)* – dr Maria Błęcka z CBK PAN w Warszawie i CASA* przedstawiła referat „*The age of the substance formed in the presence of water on Martian surface – the crucial point in the problem of possible existence of post Noachian water on Mars*”, w sesji 9 – *Space technology, medicine, industry and miscellaneous* – prof. Ryszard Szczerba z CAMK PAN w Toruniu zaprezentował temat „*SPICA – The Next Generation Infrared Space Mission*” oraz w sesji 10 – *Rocks, fossils and meteorites* – prof. Józef Kaźmierczak z Instytutu Paleobiologii PAN w Warszawie i CASA opowiedział o „*Coated volcanic glass shards as planetary biosignatures: Sub-recent and Paleoproterozoic examples*”. Ponadto, w sesjach: 2 – *Astrophysics, protoplanetary discs and planets (I)*, 5 – *Planetary habitability and exploration (II)*, 6 – *Macromolecules and models of prebiotic molecules*, 9 – *Space technology, medicine, industry and miscellaneous*, dr hab. Ewa Szuszkiewicz, prof. Józef Kaźmierczak, dr hab. Franco Ferrari i dr Maria Błęcka pełnili funkcję moderatorów.

CASA przyznało dwie nagrody za najlepsze wykłady młodych naukowców w tematyce badawczej zbliżonej do tej jaka jest realizowana w polskim centrum astrobiologicznym. Nagrody te uzyskali René Heller z Leibniz-Institute for Astrophysics w Poczdamie (Niemcy) za wykład „*Detection and characterization of habitable extrasolar moons*” oraz Rafał Wieczorek z Center for Fundamental Living Technology, University of Southern Denmark w Odense (Dania) za referat „*Prebiotic water/ice as medium for peptide catalysis and RNA world*”.

Konferencja „Satelitarne metody wyznaczania pozycji we współczesnej geodezji i nawigacji” -

odbyła się w dniach 24-27 września w Krakowie. Była to już kolejna coroczna ogólnopolska konferencja dotycząca tematyki geodezji satelitarnej. Została ona zorganizowana przez Sekcję Geodezji Satelitarnej KBKiS PAN oraz Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Tematyka konferencji obejmowała satelitarną i kosmiczną geodezję globalną, geodynamikę, polską satelitarną sieć geodezyjną, skale czasu, precyzyjną nawigację satelitarną. W konferencji uczestniczyły 66 osób, wygłoszono 43 referaty, w tym 6 referatów zaproszonych gości zagranicznych, zaprezentowano 11 prezentacji plakatowych wraz z krótkim wstępem w formie prezentacji. Szczególnie istotne były wystąpienia gości zagranicznych: prezydenta Geodesy Division EGU Michaela Schmidta, przewodniczącego ILRS Grahama Appleby, prezydenta EUROLAS Giuseppe Bianco, przewodniczącego

Geodetic Bases and Permanent Networks at the Federal Office of Topography (Szwajcaria) Elmara Brockmanna, wiceprzewodniczącej AWG ILRS Vincenzy Luceri i dyrektora Satellite Positioning for Atmosphere, Climate and Environment Research Centre at RMIT University (Australia) Kefei Zhanga. W konferencji uczestniczyły 2 firmy komercyjne prezentujące produkty i narzędzia wykorzystywane w geodezji i nawigacji satelitarnej.

7 Ogólnopolskie Sympozjum Geoinformatyczne - zostało zorganizowane z inicjatywy Oddziału Teledetekcji i Geoinformatyki Polskiego Towarzystwa Geograficznego we współpracy z licznymi organizacjami geoinformatycznymi. Sympozjum odbyło się w Warszawie, w dniach 11-13 września 2013 r. Na sympozjum zgłosiło się 113 osób, z których w obradach wzięło udział 87 tj. 78 % zgłoszonych. Zgłoszono 54 referaty i 33 poster. Na Sympozjum zaprezentowano odpowiednio 46 referatów tj. 85% i 31 posterów – tj. 94 %. Sympozjum charakteryzowało się wysokim wskaźnikiem aktywności jego uczestników – 88 % uczestników sympozjum miało swoje prezentacje. Streszczenia wszystkich referatów i posterów opublikowano w wydawnictwie Oddziału Teledetekcji i Geoinformatyki PTG – OKÓLNIKU TD, nr 137 (ISSN 1425-7688). Na sympozjum reprezentowane były wszystkie najważniejsze geoinformatyczne ośrodki akademickie. Większość zaprezentowanych na Sympozjum referatów i posterów miała charakter opracowań metodycznych ukazujących przekrój współcześnie stosowanych w różnych dziedzinach nauk o Ziemi metod geoinformatycznych. Drugą cechą wyróżniającą to Sympozjum była prezentowana na nim tematyka teledetekcyjnych badań środowiska. Należy podkreślić wysoki poziom naukowy prezentowanych opracowań i ich nowoczesny i nowatorski charakter. Na posiedzeniu Komitetu Naukowego organizacji geoinformatycznych ustalono, że następne VIII Ogólnopolskie Sympozjum Geoinformatyczne zostanie zorganizowane w roku 2015, a organizatorem Sympozjum będzie Polskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji.

VIII International Conference: "Development Trends in Space Propulsion Systems - W ciągu dwóch dni przedstawiono 16 referatów w formie prezentacji multimedialnych w tym dwa wykłady plenarne prezentowane przez prof. Oskar Haidn'a z Technishe Universitat Munchen oraz prof. dr hab. inż. Piotra Wolańskiego z Instytutu Lotnictwa. Podczas trwania konferencji odbywała się sesja posterowa w trybie ciągłym na której prezentowane były plakaty o tematyce napędów kosmicznych z przewagą tematów dotyczących paliw ekologicznych. W ramach konferencji zorganizowano również zwiedzanie laboratoriów napędów detonacyjnych oraz napędów raketowych wraz z prezentacją prowadzonych eksperymentów. Po zakończeniu konferencji nadesłano 4 pełne teksty referatów, które po uzyskaniu pozytywnych recenzji zostaną opublikowane w „Pracach Instytutu Lotnictwa”.

IV. Inne formy działalności upowszechniającej i promującej naukę (opis)

(audycje i programy w radiu i telewizji, udział w festiwalach nauki, piknikach naukowych, wystąpienia w mediach elektronicznych, artykuły w prasie popularyzujące naukę itp. – dotyczy działań, w których

bezpośrednio zaangażowany był Komitet lub jego struktury wewnętrzne).

Sekcja Geodezji Satelitarnej: Upowszechnianie geodezji satelitarnej: udział w organizacji „Kórnickich Dni Nauki”, Kórnik, 23-24.05.2013, artykuły w prasie popularyzujące działania w obszarze geodezji satelitarnej, wywiady w telewizji, prezentacja ośrodków geodezji satelitarnej dla grup wycieczkowych.

Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej:

• Działalność dydaktyczna:

Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej wspiera działalność dydaktyczną w dziedzinie astrobiologii. Na Wydziale Biologii Uniwersytetu Szczecińskiego od kilku lat prowadzone są wykłady z astrobiologii dla doktorantów (studia III stopnia) biologii. Wykłady te połączone są z dyskusją i pozwalają doktorantom poznać metody badań interdyscyplinarnych.

Akademicki kurs astrobiologii prowadzony jest również na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Uniwersytetu Szczecińskiego na studiach I stopnia dla studentów III roku fizyki. Wykłady te były pierwszymi w Polsce uniwersyteckimi wykładami astrobiologicznymi. Dzięki działalności Sekcji wspierającej CASA* oraz szybkiemu rozwojowi astrobiologii na świecie liczba wykładów z tej dyscypliny szybko wzrasta. Wykłady o tej tematyce prowadzone są między innymi na Wydziale Biologii UAM w Poznaniu oraz Wydziale Filozofii KUL w Lublinie. Wykłady astrobiologii planowane są również na Wydziale Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

• Działalność upowszechniająca astrobiologię:

- marzec 2013 – XVIII Wojewódzki Konkurs na Referat z Zakresu Astronomii i Astronautyki w Szczecinie;
- 12 marca 2013 – Polskie Radio: Meteoryt Bjurböle – kamień z Kosmosu na Bałtyku;
- 2 września 2013 – XIII Zachodniopomorski Festiwal Nauki, Szczecin;
- 10 grudnia 2013 - Wywiad dla Rzeczpospolitej: „Jezioro życia na Marsie”;
- 16 grudnia 2013 - Spotkanie astronomiczne w gimnazjum w Przecławiu koło Szczecina: wykład pod tytułem "Osiągnięcia współczesnych misji kosmicznych". Relację ze spotkania można zobaczyć na stronie: <http://przeclaw24.pl/index.php/wiadomosci/wydarzenia-i-kronika/905-spotkanie-astronomiczne.html>

Sekcja Astronautyki i Technik Kosmicznych:

- Sekcja wspiera rozwój nowych kadr poprzez wpieranie działalności studenckich kół naukowych zajmujących się tematyką kosmiczną. Są to:
 - Studenckie Koło Inżynierii Kosmicznej przy Instytucie Radioelektroniki Politechniki Warszawskiej,
 - Studenckie Koło Astronautyczne przy Wydziale Mechanicznym, Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej,
 - Koło Naukowe Misje Kosmiczne Europejskich Studentów przy Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej.

- Wywiad dr. P. Orleanskiego w programie TVN24 "Inny punkt widzenia" G. Miecugowa na temat polskich satelitów BRITE oraz polskiego przemysłu kosmicznego.
- Artykuł dr. P. Orleańskiego w kwartalniku Akademia „Polska w ESA – i co dalej?”.
- Udział dr M. Stolarskiego w konkursie FameLab, organizowanym przez Centrum Nauki Kopernik i British Council – etap krajowy i międzynarodowy w Londynie.

V. Działania Komitetu na rzecz reprezentowanych dyscyplin naukowych/ problemu (opis)

V.1. Ocena stanu i potrzeb tych dyscyplin/problemu oraz instytucji naukowych (z ich własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z organów Akademii); formułowanie zadań ważnych dla rozwoju nauki i gospodarki narodowej lub regionu; inspirowanie innych działań naukowych o charakterze interdyscyplinarnym, współpraca z organami i instytucjami naukowymi Akademii na rzecz wspierania rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową; m.in. formułowanie priorytetów badawczych, ocena wydawnictw naukowych, opracowywanie i przedstawianie programów badawczych oraz standardów i kierunków kształcenia w zakresie reprezentowanych dyscyplin/ problemu objętych zakresem działania Komitetu, inne wynikające ze specyfiki działania Komitetu (dotyczy działań, w których podmiotem był Komitet lub jego struktury wewnętrzne, a nie poszczególne osoby).

W 2013 roku Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN realizował ww. działania w ramach sekcji i zespołów.

Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej wspomaga działalność polskiego środowiska astrobiologicznego skupionego wokół CASA, ogólnopolskiego centrum astrobiologicznego z siedzibą w Szczecinie. CASA realizuje kształcenie w zakresie astrobiologii i dziedzin pokrewnych na wszystkich szczeblach kształcenia akademickiego ze szczególnym naciskiem położonym na studia doktoranckie (studia III stopnia), które przygotowują przyszłą kadrę naukową. Astrobiologia pojawiła się jako równoprawna dyscyplina naukowa na liście dyscyplin, w których można starać się o finansowanie badań w Polsce dopiero dzięki powstaniu NCN. Wejście Polski do ESA otwiera nowe perspektywy rozwoju astrobiologii w naszym kraju. Celem Sekcji jest doprowadzenie do stowarzyszenia CASA z NAI (NASA Astrobiology Institute). Astrobiologia jest wysoce interdyscyplinarną dziedziną nauki. Jej rozwój jest niezwykle dynamiczny. Zajmuje się ona zarówno badaniami podstawowymi jak i szeroko rozumianymi naukami stosowanymi. Jest ściśle związana z rozwojem nowych technologii, bez którego proces poznawczy byłby ograniczony.

Sekcja Astronautyki i Technik Kosmicznych wspiera uruchomiony na wydziale MEiL Politechniki Warszawskiej kierunek kształcenia „Lotnictwo i Kosmonautyka”.

V.2 Działalność ekspercka, opinie, oceny i konsultacje w roku sprawozdawczym.

V.2.1. Ekspertyzy²: zagadnienie/temat, wykonawca/współwykonawca, zleceniodawca lub jednostka wnioskująca, termin wykonania (rok rozpoczęcia i rok zakończenia) odbiorca, sposób wykorzystania, sposób upowszechniania, inne instytucje lub osoby, którym ekspertyza była przedstawiana (wykaz, opis).

W 2013 roku Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN nie realizował ekspertyz dofinansowanych ze środków DUN.

V.2.2. Opinie, oceny i konsultacje (wykaz).

W 2013 roku Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN nie realizował opinii dofinansowanych ze środków DUN.

W 2013 r. Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN był wielokrotnie proszony o opinie dotyczące Programu działań na rzecz rozwoju technologii kosmicznych i wykorzystywania systemów satelitarnych w Polsce opracowanego przez Ministerstwo Gospodarki RP. Został opracowany kompleksowy dokument: *Uwagi i propozycje uzupełnień do Programu działań na rzecz rozwoju technologii kosmicznych i wykorzystywania systemów satelitarnych w Polsce opracowanego przez Ministerstwo Gospodarki RP*.

Członkowie Sekcji Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej byli ekspertami oceniającymi wnioski grantowe w zakresie astrobiologii i badań kosmicznych w programie ramowym FP7 oraz w NCN.

W opracowywanie opinii i stanowisk byli zaangażowani członkowie KBKiS PAN:

Prof. dr hab. Z. Kłos – przygotował opinie i ekspertyzy dla Ministerstwa Gospodarki RP, PARP, Międzynarodowej Unii Radiowej, Komitetu Doradczego SSA ESA, Komitetu Przemysłowego EUMETSAT;

Prof. dr hab. J. Błęcki - przygotował opinie dla Unii Geofizycznej;

Prof. dr hab. J. Zieliński - przygotował opinie dla Unii Geofizycznej oraz Komisji Europejskiej;

Dr inż. M. Rataj – przygotował opinie dla Komitetu Doradczego H2020 Komisji Europejskiej;

Prof. dr hab. M. Banaszkiewicz – przygotował opinię na temat Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Kosmiczna Polityka Przemysłowa UE: Uwolnienie Potencjału Wzrostu Gospodarczego w Sektorze Kosmicznym”;

Prof. dr hab. I. Stanisławska - Inter-Programme Coordination Team on Space WMO - udział w przygotowaniu rekomendacji na temat wpływu pogody kosmicznej na Ziemię i jej otoczenie;

Dr inż. P. Struzik:

- Udział w opracowaniu „Planu Implementacji Programu Copernicus (GMES) w Polsce”

² Jako ekspertyzy należy traktować wyłącznie opracowania analityczne przedstawiające stan problematyki stanowiącej przedmiot ekspertyzy, proponowane kierunki działań dla rozwiązania problemu, wraz z propozycjami zastosowań oraz wskazaniem adresatów i odbiorców, którzy te wnioski mogą wprowadzić i określeniem konkretnych efektów, jakie te rozwiązania mogą przynieść.

- Udział w konsultacjach Ministerstwa Gospodarki dotyczących dokumentu "ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) nr .../... z dnia 12.7.2013 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) poprzez ustanowienie warunków rejestracji i licencjonowania dla użytkowników GMES i określenie kryteriów ograniczających dostęp do danych do celów GMES i informacji z usług GMES",
 - Udział w konsultacjach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczących stanowiska RP w sprawie „Wniosku ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010”
 - Udział w przygotowaniu przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dokumentu: „Europejski program globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa Copernicus - Analiza udziału Polski w programie i wykorzystanie jego efektów przez polskie instytucje”
- Dr hab. K. Myszone-Kostrzewa - 2 opinie dotyczące opracowanego przez Ministerstwo Gospodarki RP projektu założeń do ustawy – prawo kosmiczne.

V. 3. Inne działania wynikające ze specyfiki działania Komitetu (opis).

VI. Działalność wydawnicza

W 2013 roku Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN nie prowadził działalności wydawniczej dofinansowanej ze środków DUN.

VII. Aktywność międzynarodowa Komitetu (opis)

Współpraca Komitetu z organizacjami międzynarodowymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/ problemu naukowego (m.in. pełnienie przez Komitet funkcji komitetu narodowego ds. współpracy z organizacjami naukowymi, współpraca z innymi międzynarodowymi organizacjami naukowymi, udział członków Komitetu we władzach, pracach komisji, komitetów itp. międzynarodowych organizacji naukowych.

Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN w 2013 roku reprezentował Polskę na Sesji Podkomitetu Naukowo-Technicznego i Zgromadzeniu Ogólnym Komitetu ds. Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej Narodów Zjednoczonych. Również KBKiS PAN pełnił rolę komitetu krajowego COSPAR. Członkowie KBKiS PAN aktywnie reprezentowali Polskę w gremiach Europejskiej Agencji Kosmicznej i EUMETSAT.

Prof. Piotr Wolański reprezentował KBKiS PAN na posiedzeniu Międzynarodowej Federacji Astronautycznej (International Astronautical Federation - IAF) podczas obrad Międzynarodowego Kongresu Astronautycznego (IAC 2013) w Pekinie we wrześniu 2013. KBKiS PAN jest członkiem IAF od 2012 roku. W chwili obecnej Międzynarodowa Federacja Astronautyczna liczy ponad 270 członków. Na posiedzeniu w Pekinie, oprócz przedstawienia spraw bieżących Federacji wybrano miejsce kongresu IAC w 2016 r. W tajnym głosowaniu, wybrano Guadalajarę w Meksyku, z którą konkurował Kijów z Ukrainy. W roku 2014 kongres IAC zostanie zorganizowany w Toronto a w 2015 w Hajfie w Izraelu. Pełne informacje o IAF można znaleźć na stronie: <http://www.iafastro.org/index.php/about>
Wyjazd profesora Wolańskiego na ten kongres był w całości finansowany przez Politechnikę Warszawską.

Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej KBKiS PAN współpracuje z *European Astrobiology Network Association* (EANA). Przewodnicząca Sekcji - dr hab. Ewa Szuszkiewicz, która jednocześnie jest koordynatorem CASA* pełni funkcję reprezentanta Polski w tym stowarzyszeniu i jest członkiem Komitetu Wykonawczego stowarzyszenia. W ramach EANA rozwijana jest współpraca z NAI oraz innymi organizacjami astrobiologicznymi: ISSOL (*International Society for the Study of the Origin of Life*), Bioastronomy (IAU C51) oraz International Astrobiology Society. Strony internetowe towarzystwa są administrowane przez CASA*.

Przewodnicząca Sekcji - dr hab. Ewa Szuszkiewicz:

- we wrześniu 2013 została wybrana na członka ESA Solar System Exploration Working Group na okres od 2014-2016;
- w lipcu 2013 roku została wybrana na Wiceprezydenta EANA na kadencję 2013-2015.
- w listopadzie 2013 roku została członkiem Menagment Committee nowej Akcji COST: TDP COST Action TD1308 *Origins and evolution of life on Earth and in the Universe* (ORIGINS), która rozpocznie swoją działalność w pierwszej połowie 2014 roku. Wspólnie z innymi uczestnikami akcji przygotowujemy obecnie wnioski o finansowanie projektów badawczych w programie Horizon 2020.

Dzięki kontaktom z EANA otrzymano zaproszenie do konsorcjum EUROPLANET i prof. Marek Banaszkiewicz jako dyrektor CBK PAN w Warszawie podpisał EUROPLANET Memorandum of Understanding w grudniu 2013 roku.

Aktywny udział członków Sekcji Astronautyki i Technik Kosmicznych w przygotowywaniu nowych projektów kosmicznych, między innymi dr P. Orleański uczestniczył w spotkaniach konsorcjum Solar Orbiter. Ministerstwo Gospodarki zorganizowało wyjazd delegacji polskiej do Rzymu na rozmowy z Włoską Agencją Kosmiczną. W delegacji uczestniczyli członkowie Sekcji prof. J. Modelski i prof. M. Banaszkiewicz oraz przedstawiciele siedmiu polskich firm. Kontynuacją powyższej inicjatywy była wizyta delegacji włoskiej w Polsce i rozmowy bilateralne z przedstawicielami polskich firm i instytucji, działających lub zainteresowanych działalnością w sektorze kosmicznym.

VIII. Współpraca Komitetu z organami rządowymi, samorządowymi, innymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/ problemu naukowego (opis)

(np. współpraca z Sejmem, Senatem, jednostkami administracji rządowej, samorządu terytorialnego, współpraca z towarzystwami naukowymi, z innymi organizacjami).

Komitet Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN aktywnie współpracował z następującymi instytucjami państwowymi w poniższych sprawach:

- Członkostwo Polski w Europejskiej Agencji Kosmicznej – Ministerstwo Gospodarki, Parlament (Zespół Parlamentarny ds. Przestrzeni Kosmicznej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych);
- Prace nad polskim prawem kosmicznym - Ministerstwo Gospodarki;
- Rejestracja pierwszego polskiego satelity w Rejestrze Obiektów Kosmicznych Narodów Zjednoczonych – Ministerstwo Spraw Zagranicznych;

Sekcja Astrobiologii i Medycyny Kosmicznej KBKiS PAN - współpraca z Polskim Towarzystwem Astronomicznym oraz ze Szczecińskim Towarzystwem Naukowym.

Sekcja Astronautyki i Technik Kosmicznych współpracuje z następującymi organizacjami:

- URSI - w Polskim Komitecie Narodowym: J. Modelski (przewodniczący), I. Stanisławska oraz M. Wernik (przewodniczący Komisji)
- IEEE – J. Modelski członek Rady Dyrektorów (Board of Directors)
- SIT – W. Halka (przewodniczący)

IX. Pozostałe informacje, istotne ze względu na specyfikę działalności Komitetu.

Warszawa. dnia 28.01 2014 r.

Prof. dr hab. inż. Piotr Wolański
(Przewodniczący Komitetu)

Dr hab. Katarzyna Myszone-Kostrzewa,
(Imię i nazwisko, nr telefonu osoby sporządzającej informację)